

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет біоресурсів і природокористування України
Освітня програма	35341 Менеджмент
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	073 Менеджмент

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет біоресурсів і природокористування України
Назва ВСП ЗВО	Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України "Бережанський агротехнічний інститут"
ID освітньої програми в ЄДЕБО	35341
Назва ОП	Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Запша Галина Миколаївна, Цапенко Олександр Андрійович, Страпчук Світлана Іванівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	13.02.2023 р. – 15.02.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://bati.nubip.edu.ua/images/DEP_Econ/Acredo73/Samo_analiz_073.pdf
Програма візиту експертної групи	https://bati.nubip.edu.ua/images/DEP_Econ/Acredo73/Vizit_073_2023..pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОПП «Менеджмент» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» відповідає критеріям 1-9 оцінювання її якості, за якими здійснювався аналіз. Підготовка здобувачів за ОПП здійснюється відповідно до вимог Стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29.10.2018р. № 1165, а також «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 977 від 11.07.2019 р. Реалізація програми відбувається відповідно до Програми розвитку ВП НУБіП «БАТІ на 2021-2025рр. – Голосіївська ініціатива 2025» з урахуванням контексту регіонального розвитку. Структура ОПП забезпечує можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії для здобувачів через реалізацію вибіркового блоку дисциплін. В ОПП передбачено форми і методи провадження освітньої діяльності, які дозволяють досягати заявлені програмні результати навчання. НПП та здобувачам забезпечуються необхідні умови для проведення освітньо-наукової діяльності як в of-line, так і в on-line форматі, а також належний інформаційно-консультативний супровід та соціальне середовище. В ЗВО реалізується послідовна політика щодо формування та результативного функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності. Її важливими суб'єктами є не лише менеджмент ЗВО, НПП, а й здобувачі, практики-професіонали, роботодавці, представники академічної спільноти. Наслідком їх партнерської взаємодії є систематичне удосконалення змісту ОПП, активне впровадження ідей академічної доброчесності, імплементація досвіду провідних ЗВО. Реалізація ОПП здійснюється з використанням сучасних технічних засобів, освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів та враховує умови для забезпечення особливих освітніх потреб (наявність пандусів). Результати онлайн-зустрічей з фокус-групами та аналіз звіту про самооцінювання з урахуванням принципів поваги до автономії ЗВО, дозволили членам експертної групи за кожним критерієм встановити рівень відповідності В, що засвідчує наявність недоліків, які не є суттєвими, хоча потребують усунення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОПП «Менеджмент» реалізується в ЗВО «Бережанський агротехнічний інститут», що є відокремленим підрозділом Національного університету біоресурсів і природокористування України, який має потужну історію та науковий авторитет. Сильною стороною ВП НУБіП «БАТІ» є збереження та примноження традицій і здобутків наукової школи менеджменту НУБіП України, а також всебічний розвиток інноваційних підходів у науково-педагогічній діяльності. Цілі ОПП сформульовані в контексті мети Програми розвитку ВП НУБіП «БАТІ», відповідають стратегічним напрямкам забезпечення сталого розвитку аграрного сектора економіки та враховують регіональні особливості та потреби. Зміст ОПП має чітку структуру, логічну взаємопов'язану систему освітніх компонентів, що забезпечують отримання здобувачами цілісних теоретичних знань, розвиток практичних умінь та соціальних навичок (soft skills), необхідних для високо результативної прикладної фахової діяльності у сфері менеджменту. Розробка, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОПП відбувається згідно із визначеними процедурами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Взаємодія із роботодавцями та іншими стейкхолдерами в питаннях розвитку ОПП носить систематичний характер. Здобувачі є повноцінними учасниками внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти та демонструють активну позицію, сучасний світогляд, розуміння своєї місії та ролі в майбутній професії. Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти в ЗВО передбачає розподіл функцій та відповідальності щодо здійснення процесів і процедур між структурними підрозділами «БАТІ», а також суттєву методичну та організаційну підтримку з боку відповідних служб НУБіП України. Документи, що регламентують діяльність інституту, знаходяться у вільному доступі, містять чіткі та зрозумілі правила регулювання прав та обов'язків учасників освітнього процесу, пошукова система сайту працює ефективно. В ЗВО розроблено чітку, зрозумілу і дієву систему мотивації НПП, що стимулює НПП до професійного розвитку та підвищення викладацької майстерності. Сильними сторонами ОПП є наявність достатньо розвиненої матеріально-технічної бази, оснащення сучасною комп'ютерною технікою, 100%-ва забезпеченість учасників освітнього процесу актуальною навчально-методичною літературою.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ фіксує низку слабких сторін, що рекомендується усунути для підвищення якості ОП. Недолік: недостатнє вивчення досвіду аналогічних іноземних ОП обмежує виокремлення унікальності власної ОПП. Рекомендація: розширювати перелік програм, використовуючи досвід іноземних ЗВО та міжнародних асоціацій, з якими укладено угоди про співробітництво. Недолік: несистематична інформованість НПП та здобувачів стосовно правил визнання результатів навчання у неформальній освіті. Рекомендація: інформувати НПП та здобувачів щодо правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Недолік: РП дисциплін в частині розділу «Методи оцінювання» містять викладення тексту внутрішніх нормативних документів і описують загальні положення без конкретизації стосовно окремих дисциплін. Рекомендація: конкретизувати розділ «Методи оцінювання» у РП відповідно до форми контролю кожної освітньої компоненти. Недолік: у РП та інших нормативних документах не деталізовано кількість балів, які можна одержати здобувачам за конкретні види навчальної роботи. Рекомендація:

деталізувати кількість балів за конкретні види навчальної роботи в робочих програмах ОК та в нормативних документах ЗВО. Недолік: критерії оцінювання, зазначені в робочих програмах ОК є недостатньо конкретизованими за видами навчальної роботи та містять матеріали загального характеру. Рекомендація: конкретизувати види навчальної роботи та їх бальну оцінку у робочих програмах з урахуванням форм поточного контролю ОК. Недолік: не висока публікаційна активність НПП у наукометричних базах Scopus та Web of Science. Рекомендація: посилити активність в підготовці статей для публікацій у виданнях, що індексуються у науково-метричних базах даних Scopus та Web of Science. Недолік: тематика наукових публікацій у фахових наукових виданнях у окремих викладачів не повною мірою фокусується на предметному полі дисциплін, що вони викладають. Рекомендація: необхідність забезпечення відповідності тематики наукових фахових публікацій окремих науково-педагогічних працівників та дисциплін, що закріплені за ними. Недолік: наявність взаємосуперечливих позицій у нормативних документах, що визначають процедуру вирішення конфліктних ситуацій, а саме у «Положенні про порядок застосування заходів з врегулювання конфлікту інтересів у діяльності посадових осіб» та «Положенні про попередження та протидію сексуальним домаганням і дискримінації», у контексті процедури формування Комісії з врегулювання конфліктних ситуацій, а також наявність на сайті застарілих документів або декількох варіантів одного нормативного документа. Рекомендація: до початку нового навчального року узгодити взаємосуперечливі пункти згаданих положень, що регулюють шляхи вирішення конфліктних ситуацій, шляхом визначення єдиного та чіткого механізму утворення складу згаданої Комісії з обов'язковим залученням представників органів студентського самоврядування, та оптимізувати інформацію, пов'язану з документальним забезпеченням освітнього процесу, на сайті ЗВО.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОПП «Менеджмент», що реалізується у Відокремленому підрозділі Національного університету біоресурсів і природокористування України «Бережанський агротехнічний інститут» (далі - ВП НУБІП «БАТІ»), є сформованою і узгодженою з місією, що висвітлена в Програмі розвитку ВП НУБІП «БАТІ на 2021-2025рр. - Голосіївська ініціатива 2025» (<https://bati.nubip.edu.ua/Doc/Dev-BATI-2025.pdf>). Відповідно до місії ЗВО підготовка фахівців здійснюється відповідно до потреб агропромислового сектору України, економіки в цілому та передбачає створення, накопичення, систематизацію, зберігання та поширення сучасних наукових знань для покращення якості життя людей. Цілі навчання на ОПП є чітко сформульованими, відповідають місії та стратегії закладу та полягають у підготовці фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у сфері управління організаціями та їх підрозділами. Програма розвитку ВП НУБІП "БАТІ на 2021-2025рр. - Голосіївська ініціатива 2025", цілі ОПП знайшли своє відображення у ПРН та у запланованій траєкторії реалізації місії ЗВО щодо підготовки висококваліфікованих фахівців для агропромислового сектору України та враховуючи потреби ринку праці у висококваліфікованих професійних менеджерах, ВП НУБІП України «Бережанський агротехнічний інститут» наказом МОН України від 07.12.2017 р., № 379л отримав ліцензію на підготовку бакалаврів, на основі якої кафедра економіки підприємства (надалі – економіки і менеджменту) розпочала підготовку фахівців галузі знань 07 «Управління та адміністрування». Унікальність ОПП засвідчена введенням СК16, а її оригінальність доведена у сформованих ПРН18-ПРН19. Під час зустрічей з Гарантом (Судомир С.М.) та керівництвом ЗВО проректором з науково-педагогічної роботи НУБІП (Шинкарук В.Д.) підтвердили факт важливості та необхідності підготовки здобувачів за представленою ОПП та наявності стійкого попиту на підготовку фахівців за ОПП на ринку праці. Це також підтверджено під час відео-зустрічі із роботодавцями.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час проведення зустрічей з фокус-групами з'ясовано, що мета, загальні та фахові компетентності, ПРН викладені з урахуванням пропозицій всіх зацікавлених сторін. В рецензіях на ОПП вказано їх відповідність Стандарту вищої освіти, вимогам ринку праці та надані рекомендації щодо впровадження ОПП в освітній процес. Зокрема в рецензії д-ра екон. наук Али Чикуркової, завідувачки кафедри публічного управління та адміністрування "Подільського державного університету" зазначено про актуальність вибіркової дисципліни, що є одним із факторів студентоцентрованого навчання. Д-р екон. наук Олександр Дорофеев, професор кафедри публічного управління і адміністрування Полтавського державного аграрного університету зазначає про належним чином вибудовану послідовність вивчення навчальних дисциплін, перелік та обсяг обов'язкових та вибіркової дисциплін, що

відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів. У рецензії на ОПП першого заступника міського голови Бережанської міської ради Марії Лук'янової зазначено цільову спрямованість ОПП на підготовку фахівців аграрних підприємств, які відповідають підвищеним вимогам щодо забезпечення інноваційного розвитку економічних систем, а сама програма відповідає Стандарту та містить додаткові фахові компетенції і ПРН, які засвідчують оригінальність освітньої програми. Для перегляду ОПП залучаються науково-педагогічні працівники за фахом, з яких сформована робоча група, роботодавці, НПП НУБіП України, представники підприємств – фахівці аграрної сфери, здобувачі вищої освіти. Вивчення матеріалів самоаналізу та бесіда зі стейкхолдерами підтвердили їх вплив на формування освітніх компонент. В результаті обговорення ОПП зі стейкхолдерами (здобувачами, роботодавцями та академічною спільнотою), ОПП було удосконалено протягом 2019-2022 рр. ОПП розроблено з урахуванням тенденцій ринку праці та рекомендацій стейкхолдерів (<https://www.bati.nubip.edu.ua/images/DOCUMENT/Education/Edu-OPP-2022B/bati-0073b-2022.pdf>), (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/review073b.html>), (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/discussion-073b.html>) Під час відео-зустрічі із роботодавцями було зазначено про надання пропозицій, зокрема практичну підготовку студенти проходять у відділенні ТВБВ «Державний ощадний банк України» (Цеплицький В. Я.) Про це також під час відеоконференції підтвердили самі здобувачі. Роботодавці (Петровський В.М.) звернули увагу на нагальність вирішення складних управлінських завдань ділової активності підприємств і організацій в умовах наростання кризових явищ, виникнення форс-мажорних та інших непередбачуваних обставин, що вимагає посилення акцентів в ОК і в ОП на антикризових заходах. Таким запитам роботодавців відповідають ПРН 5-7; ПРН 11, ПРН 14.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Мета ОПП та ПРН відзеркалюють основні тенденції розвитку спеціальності, а також галузеві особливості, що враховано на рівні ПРН18-19, в яких висвітлено функціональні сфери менеджменту сучасних організацій різних видів економічної діяльності. Також це підтверджується можливістю проходження виробничої практики студентів в організаціях. На запит ЕГ ЗВО надало пояснення, що регіональний аспект в ОПП врахований як можливість набуття здобувачами компетентностей організовувати та здійснювати ефективні комунікації в середині колективу і з представниками різних професійних груп в регіональному контексті. При розробці ОПП враховано запити ринку праці та стану ділової активності не тільки м. Бережани, але і всієї України. Про це було наголошено під час проведення зустрічі з керівництвом ЗВО (проректор з науково-педагогічної роботи НУБіП Шинкарук В.Д.; гарант Судомир С.М.). При започаткуванні ОПП враховано досвід вітчизняних ЗВО: НУБіП України, Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Миколаївського національного аграрного університету, ЗВО «Подільський державний університет», ДВНЗ «Ужгородський національний університет». На сайті кафедри (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/review073b.html>) розміщені рецензії, відгуки на представлену ОПП, у яких висвітлені конкретні пропозиції щодо удосконалення ОПП. Про потребу бізнес-середовища у випускниках ОПП підкреслили роботодавці Кадочний В.І. ПП «Оріон-А», Луців І.М. (ТзОВ «Бучачагрохлібпром»).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Представлена ОПП дозволяє досягти загальних, спеціальних (фахових) компетентностей та ПРН визначених Стандартом вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/073-Menedzhment.bakal.06.04.22.pdf>) (Наказ МОНУ від 29.10.2018 №1165) та Національною рамкою кваліфікації. Всі ЗК і СК, що визначені Стандартом, враховані у представленій ОПП, унікальність ОПП засвідчена введенням СК16 та ПРН18-ПРН19.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Місія та стратегічні цілі закладу базуються на засадах, які відповідають сучасним тенденціям в сфері освіти та науки, що є важливою передумовою для розвитку та вдосконалення ОПП. Співпраця з роботодавцями має постійний та системний характер. Мета ОПП має пряму відповідність та узгоджена зі Програмою розвитку ВП НУБіП України «БАТІ». При започаткуванні та модернізації ОПП «Менеджмент» досліджено досвід вітчизняних ЗВО. Тісна взаємодія з роботодавцями та НПП з НУБіП, їх залученість до освітнього процесу та зацікавленість в підготовці кадрів за ОПП створює умови щодо інтеграції випускників у локальний робочий простір та/або забезпечує можливість подальшої підготовки на другому (магістерському) рівні вищої освіти в університеті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недостатнє вивчення досвіду аналогічних іноземних освітніх програм, що обмежує виокремлення унікальності власної ОПП. ЕГ рекомендує розширювати перелік іноземних освітніх програм, використовуючи досвід іноземних закладів вищої освіти та міжнародних асоціацій, з якими укладено угоди про співробітництво, що дозволить конкретизувати унікальність ОПП та підвищити її конкурентоспроможність.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОПП «Менеджмент» характеризується достатнім рівнем узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 1.1-1.4: цілі програми відповідають стратегії закладу, при їх визначенні та формулюванні програмних результатів навчання враховуються позиції окремих стейкхолдерів, тенденції розвитку спеціальності, галузевий та регіональний аспект, досвід інших програм. З викладеної інформації, факторів для підсумкової оцінки можна зробити висновок, що ОПП має достатню відповідність за Критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ОПП «Менеджмент» денної форми навчання відповідає Стандарту вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/073-Menedzhment.bakal.06.04.22.pdf>) щодо переліку компетентностей (інтегральної, загальної та спеціальної) та ПРН. ОПП відповідає ст.5 ЗУ "Про вищу освіту" (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>) щодо обсягів ОПП «Менеджмент» і становить 240 кредитів ЄКТС. Вибіркова частина ОПП «Менеджмент» складає 60 кредитів ЄКТС, що становить 25,0% і відповідає чинним вимогам (ст. 62, п. 15 ЗУ «Про вищу освіту»). Агестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи (у восьмому семестрі), що відповідає Стандарту вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОПП має чітко викладену структуру (п. 2.2 ОП). Вивчення дисциплін відбувається у логічній послідовності через поступовість поглиблення знань за ОК, «Теорія організацій», «Менеджмент», «Адміністративний менеджмент», «Лідерство, управління комунікаційною та командною взаємодією», «Менеджмент організацій», «Операційний менеджмент», «Стратегічний менеджмент», «Самоменеджмент», «Управління персоналом», «Комунікативний менеджмент». Освітня програма містить 36 обов'язкових компонент, вісім з яких визначено в ОПП за рішенням Вченої Ради ЗВО. Вибіркові компоненти представлено 12 компонентами, при чому здобувачі можуть обирати компоненти як із загальноінститутського списку так і за вибором із представленого списку кафедри. За результатами вивчення звіту СО, змісту ОПП, робочих програм ОК, а також за інформацією, що отримана під час відео-зустрічей, ЕГ констатує, в цілому відповідність та кореляцію ПРН. Освітні компоненти, включені до ОПП «Менеджмент» складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН. Наведена в ОПП структурно-логічна схема дозволяє зрозуміти послідовність вивчення окремих ОК. ОПП демонструє комплексність та взаємопов'язаність ОК, їх чітку спрямованість на досягнення заявлених ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОПП «Менеджмент» відповідає предметній області спеціальності 073 «Менеджмент» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Зокрема, інтегральною компетентністю ОПП є здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук, що повністю відповідає Стандарту вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Обов'язкові ОК дозволяють досягти цілей та ПРН відповідно до Матриці ОПП, і співпадають з робочими програмами ОК. Відповідність предметній області спеціальності 073 «Менеджмент» підтверджується переліком ОК.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У ВП НУБіП України «БАТІ» наявні процедури, які передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, і регулюються Положенням про організацію освітнього процесу (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r01.pdf) Крім того ОПП передбачає виконання самостійної та індивідуальної роботи студентами з навчальних дисциплін на основі розроблених методичних рекомендацій, розміщених в платформі Moodle (<http://www.nipbati.nubip.edu.ua/>). Забезпечення формування ІОТ регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у БАТІ (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r01.pdf), Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача у БАТІ (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r20.pdf), Порядком формування та вибору студентами вибіркового дисциплін ОПП у БАТІ (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r16.pdf). ІОТ здобувача визначає його індивідуальний навчальний план, який формується на кожний навчальний рік з урахуванням особистого вибору дисциплін з дотриманням послідовності їх вивчення.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу у ВП НУБіП «БАТІ»» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r01.pdf), «Положенням про практичну підготовку у ВП НУБіП» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r30.pdf) ОПП «Менеджмент» передбачає практичну підготовку, зокрема ОК 33 Навчальна практика загальним обсягом 6 кредитів ЄКТС або 180 год та ОК 34 Виробнича практика 4 кредити ЄКТС. Після завершення виробничої практики здобувачі вищої освіти доповідають про виконання програми практики на звітній (підсумковій) конференції; захист звітів про проходження виробничої практики відбувається перед комісією, що формується із представників випускової кафедри. Відповідно до матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами ОПП Навчальна практика передбачає формування у здобувачів наступних ПРН: 1, 3-6, 8-9. Виробнича практика формує всі ПРН. Об'єктом вивчення під час проходження виробничої практики виступають процеси організації та управління діяльністю підприємства (організації, установи).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), зокрема тих, які відповідають сучасним вимогам ринку праці (креативність, ерудованість, вміння переконувати, вести переговори процеси, лідерство, робота в команді, адаптивність, інтерактивна взаємодія, особистісний розвиток, здатність діяти на основі етичних міркувань тощо) забезпечують наступні обов'язкові освітні компоненти: Психологія, Іноземна мова, Діловий протокол та етика спілкування, Вступ до фаху, Лідерство, управління комунікаційною та командною взаємодією, Навчальна практика, Виробнича практика; вибіркові освітні компоненти: Соціальний менеджмент, Економіка праці та соціально-трудові відносини. (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/worko73bf.html>, <https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/sulo73bf.html>). Розвиток соціальних навичок відбувається завдяки використанню в освітньому процесі інтерактивних методів навчання, у процесі проходження навчальної та виробничої практики, через виконання індивідуальних та групових завдань, презентації проектів, виступів та доповідей на семінарах, конференціях, засіданнях круглих столів, наукових студентських гуртків. Здобувачі вищої освіти мають можливість брати участь у різноманітних заходах (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/post-ins/news-tags/sport.html>, <https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/post-ins/news-tags/cul-events.html>), студентському самоврядуванню, що сприяє їх гармонійному розвитку.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 073 «Менеджмент» відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОК ОПП (у кредитах ЄКТС) визначається НП, вимоги до складання якого регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у ВП НУБіП України «БАТІ» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r01.pdf). Згідно з даним документом, обсяг ОПП підготовки бакалаврів складає 240 кредитів, з яких не менше 25% відведено на вибіркові компоненти. Аудиторне тижневе навантаження при підготовці бакалаврів становить: 1 курс – 30 год.; 2 курс – 28 год.; 3 курс – 26 год.; 4 курс – 24 год. Навчальним планом підготовки фахівців ОПП Менеджмент передбачено наступні види аудиторних занять: лекції (43 % від загальної кількості аудиторних занять) та практичні (57 %). Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу здобувачам, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. В ОПП передбачено виконання КР у шостому семестрі з дисципліни «Менеджмент організацій», у сьомому семестрі з дисципліни «Стратегічний менеджмент». Пропозиції здобувачів щодо їх фактичного навантаження, обсягу кожної з компонент ОПП, змісту і реалізації ОПП враховуються при проведенні анкетування <https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/poll-073b.html>. Питання практичної орієнтованості ОПП обговорюється на засіданнях кафедри, Вченої ради факультету, Ради роботодавців, зустрічах зі студентським активом.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів ОПП «Менеджмент» за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОПП «Менеджмент», її структура повною мірою відповідає нормативним вимогам законодавства щодо навчального навантаження здобувачів ОС “бакалавр”. ОК програми логічно взаємопов'язані, структуровані та спрямовані на досягнення заявлених цілей і ПРН, зміст ОПП відповідає предметній області спеціальності 073 Менеджмент і вирізняється конкретними особливостями, що зумовлюють переваги цієї ОПП за якостями Критерію. 2. ОПП надає змогу здобувачеві освіти сформувати освітню траєкторію, здобути соціальні навички й отримати необхідну практичну підготовку. Здобувачі, що навчаються на ОПП можуть індивідуально обирати бази практики та тему кваліфікаційної роботи бакалавра. ОПП передбачає практичну підготовку, і дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Для розширення можливостей формування індивідуальної траєкторії здобувачами рекомендується забезпечити можливість обирати вибіркові компоненти з інших ОПП. Рекомендується і надалі за ОПП провадити політику удосконалення формування індивідуальної траєкторії навчання здобувача та чітко дотримуватись вимог чинного законодавства.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма в достатній мірі відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 2.1-2.9: обсяг програми відповідає вимогам законодавства щодо навантаження в кредитах ЄКТС, її зміст відповідає предметній області, є можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії, передбачена належна практична підготовка, а

також набуття soft skills. З викладеної інформації, факторів для підсумкової оцінки можна зробити висновок, що ОП має достатню відповідність за Критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

На сайті ВП НУБіП «БАТІ» у розділі Вступ-2022 є Правила прийому за посиланням: <https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Selection/Rules-BATI-2022.pdf>. У Правилах прийому визначено складання НМТ для вступу до інституту для отримання освітнього ступеня бакалавр за спеціальністю 073 «Менеджмент». Є інформація про вартість навчання. Позитивним є розділ «Забезпечення відкритості та прозорості під час проведення прийому до ЗВО. Правила прийому не містить дискримінаційних положень. За результатами фокус-групи з сервісними підрозділами ЕГ підтверджено інформацію про особливості проведення вступної кампанії 2022. Відповідальний секретар приймальної комісії (Потапенко М.В.) зазначив про постійний пошук шляхів удосконалення форм профорієнтації

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

За умовами вступу на ОПП «Менеджмент» ВП НУБіП України «БАТІ» здобувачі на бюджетні та контрактну форму навчання вступали на основі Національного мультипредметного тесту (НМТ), складовими якого були наступні предмети: 1. Українська мова; 2. Математика; 3. Історія України. Також Правилами прийому передбачалось можливість вступу на основі основі сертифікатів Зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) 1. Українська мова та література (дійсні сертифікати ЗНО за 2019, 2020, 2021 роки) 2. Математика (дійсні сертифікати ЗНО за 2019, 2020, 2021 роки). За вибором вступника 3. Історія України або Географія або Іноземна мова або Біологія або Фізика або Хімія (дійсні сертифікати ЗНО за 2019, 2020, 2021 роки).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти у ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r06.pdf); Положенням про академічну мобільність студентів ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r05.pdf); Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення здобувачів вищої освіти у ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r24.pdf). Доступність інформації для учасників освітнього процесу забезпечується вільним доступом до зазначених документів на сайті інституту у розділі «Освітня діяльність»: (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/diialnist/navchannia>). На ОПП випадків перерахування результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здійснюється відповідно до вимог Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r12.pdf). Процедура визнання результатів навчання набутих у неформальній освіті передбачає: подання заяви із долученням інших документів (матеріалів); формування фахової комісії, яка визначає можливість визнання, форми та строки проведення оцінювання для визнання результатів навчання набутих у неформальній освіті; проведення оцінювання для визнання результатів навчання набутих у неформальній освіті.Здобувачам пропонують проходження безкоштовних онлайн-курсів на базі платформи PROMETHEUS. Здобувачі вищої освіти ОПП «Менеджмент» Діана ЛУЖНА, Марта ГЕТЬМАН, Оксана ГРЕСЬКІВ протягом квітня-травня 2022 року успішно пройшли навчання з курсу «Менеджмент» на платформі відкритих онлайн н-курсів Prometheus, за результатами якого їм зараховано виконання самостійної роботи з окремих тем ОК фахових дисциплін <https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/newseconomic/neformalna-osvita-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-opp-menedzhment.html>. Про випадки перерахування результатів неформальної освіти додатково було зазначено на фокус-групах зі здобувачами та НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на ОПП доступні та зрозумілі для потенційних вступників, враховують особливості програми. Заклад також регулярно розміщує інформацію про свою діяльність, студентське життя, результати наукових досліджень тощо. Крім того, на сайті для здобувачів, що вступають на навчання на ОПП «Менеджмент», розміщено всю необхідну інформацію за етапами вступу, в тому числі, графіки, розрахунок конкурсного балу, рейтингові списки, накази про зарахування тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Несистематична інформованість як викладачів, так і здобувачів стосовно особливостей неформальної освіти та правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. ЕГ рекомендує: систематично інформувати викладачів та здобувачів вищої освіти щодо правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті та залучати здобувачів визначених процедур; а також посилити діяльність із залучення здобувачів до академічної мобільності з подальшим визнанням результатів навчання.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма в достатній мірі відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 3.1-3.4: правила прийому є в цілому чіткими, не містять дискримінаційних положень, визначені і оприлюднені правила та процедури визнання результатів у неформальній освіті та здобутих під час навчання у вітчизняних та закордонних закладах освіти. З викладеної інформації, факторів для підсумкової оцінки можна зробити висновок, що ОП має достатню відповідність за Критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Про відповідність форм і методів навчання за ОПП «Менеджмент» цілям та ПРН свідчать використання лекційних, семінарських, практичних занять, навчальної та виробничої практик, самостійної роботи, контрольних заходів та атестації, що підтверджується змістом ОПП, навчальним планом, розкладами занять та передбачено в Положенні про організацію освітнього процесу в ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r01.pdf). Здобувачі підтвердили, що в освітньому процесі НПП використовуються, як традиційні, так і новітні методи проведення занять, серед яких ділові ігри, кейс метод, ситуаційні завдання, розрахунково-аналітичні індивідуальні завдання, тренінги, дебати тощо. В умовах дистанційної освіти здобувачі мають вільний безкоштовний доступ до методичного забезпечення, що розміщено на навчально-інформаційному порталі Moodle (<http://www.nipbati.nubip.edu.ua/>), та інших електронних освітніх ресурсах бібліотеки ЗВО.НПП враховують думку здобувачів щодо форм і методів навчання в освітньому процесі, про що свідчить наявність питань з оцінювання доцільності методів навчання в опитуваннях стосовно якості викладання та навчання за окремою дисципліною (https://www.bati.nubip.edu.ua/images/DEP_Econ/Anket_Men/rez_anket_disciplin_3kurs_2000.pdf). Реалізація принципу студентоцентрованого підходу за ОПП «Менеджмент» проявляється в: належному інформуванні здобувачів щодо можливостей задоволення потреб професійного та особистісного розвитку на сайті ЗВО; наявності доступу до електронного розкладу занять (<https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Education/Sched-2022-2023/Sched-%D0%86I-2022-2023.pdf>); наявності контактів між здобувачами та НПП в умовах дистанційного навчання, що забезпечується сервісами Skype, CiscoWebexMeetings та Zoom. З метою підвищення якості навчання та своєчасного реагування на запити здобувачів в ЗВО на регулярній основі проводяться опитування, результати яких розміщуються на сайті (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/poll-073b.html>) та обговорюються адміністрацією університету, НПП та представниками студентського самоврядування. Академічна свобода здобувачів ОПП «Менеджмент» забезпечується наданням організаційної та консультативної підтримки з метою реалізації здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії. Здобувачі ВО можуть реалізувати право вільного вибору

дисциплін згідно «Порядку формування та вибору студентами вибіркових дисциплін освітніх програм» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r16.pdf). Вони самостійно обирають теми курсових, аналітично-розрахункових, кваліфікаційних та інших видів робіт та завдань, що передбачені навчальним планом та робочими програмами курсів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Здобувачі вищої освіти належним чином проінформовані про цілі, зміст та ПРН за ОПП «Менеджмент». Під час інтерв'ювання здобувачів (зустріч 4; 13.02.2023) та НПП (зустріч 3; 13.02.2023) встановлено, що інформування щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК здійснюється з використанням електронних платформ, а також безпосередньо гарантом та НПП. На сайті ЗВО (сторінка кафедри економіки і менеджменту - <https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/kafeddryeconomic/kafedra-ekonomiky-pidpriemstva.html>) своєчасно розміщуються ОПП, РП дисциплін, силабуси, анотації дисциплін. В розрізі кожної робочої програми наводиться статус дисципліни, обсяг годин, вказуються компетентності та ПРН, розкривається зміст тем, структура дисципліни, методи навчання, критерії оцінювання, надається перелік контрольних питань та список рекомендованої літератури (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/work073bf.html>). Встановлено, що до відома здобувачів викладачами, на першому занятті, чітко і зрозуміло доводиться повний обсяг навчальних матеріалів, порядок та критерії оцінювання за кожним освітнім компонентом. Повнота, доступність і зрозумілість інформації щодо освітнього процесу за ОПП демонструють сторінки сайту кафедри економіки і менеджменту а також навчальна платформа Moodle, зміст якої було продемонстровано ЕГ на зустрічі 14.02.2023. Користувачі Moodle забезпечені необхідними інструкціями (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/?view=article&id=2412:metodychne-zabezpechennia-korystuvachiv-systemu-moodle&catid=81:education>). На офіційному сайті, у вільному доступі, розміщені ОПП, НП, розклад занять, розклад заліково-екзаменаційної сесії та графік освітнього процесу (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/diialnist/navchannia.html>). Ознайомлення із змістом робочих програм дисциплін засвідчує, що в методах контролю (розділ 9) викладений порядок здійснення контрольних заходів за дисципліною у відповідності до «Положення про екзамен та заліки у ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут», затвердженого зі змінами ВР БАТІ від 21 лютого 2020 р., протокол № 6. Зокрема, чітко зазначено, що студенти допускаються до іспиту, якщо за результатами поточного контролю та проміжної атестації набирають від 42 до 70 балів за навчальну роботу. Проте в РП дисциплін не конкретизується за які саме види навчальної роботи нараховуються зазначені бали, що, на наш погляд, ускладнює розуміння студентами того, яким чином може бути сформований їх рейтинг за навчальну роботу. Тому вважаємо необхідним рекомендувати доповнити робочі програми видами навчальної роботи з вказуванням балів за модульну контрольну роботу, за участь в семінарському занятті, виступ з презентацією і т.і. подібно до того, як це передбачено в рейтингу за додаткову роботу, де за конкретні досягнення в олімпіадах, конкурсах, конференціях тощо передбачені відповідні бали.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Свідченням поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОПП є провадження науково-дослідної роботи, що виконуються на кафедрі у межах робочого часу НПП. На момент проведення експертизи НДР ведеться за зареєстрованою в УкрІНТЕІ темою: "Організаційно-економічне обґрунтування розвитку об'єднаних територіальних громад" (номер державної реєстрації № 0120U101848). Наукові дослідження НПП кафедри економіки і менеджменту проводяться, виходячи зі сфери наукових інтересів викладачів. Вивчення наукових публікацій НПП, які задіяні на ОПП, засвідчує в цілому відповідність їх змісту профілю дисциплін, що викладаються. Кафедра економіки і менеджменту виступає співорганізатором та активним учасником міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій, круглих столів, бізнес-тренінгів з проблем менеджменту підприємств (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/inter-fep/mizhnarodna-spivpratsia/svitlana-sudomyr-den-prof-harant-osvitno-profesiinoi-prohramy-menedzhment-vziala-uchast-u-plenarnomu-zasidanni-mizhnarodnoi-naukovoyi-konferentsiyi-pedagogika-zaradzanie-i-inzynieria-zaradzania-wobec-wyzwan-wspolczesnosci-v-universyteti-menedzhmentu-ta-pidpriemnytstva-polszcha.html>), <https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/newseconomic/mizhnarodna-naukovo-praktychna-konferentsiya-innovatsiynyy-rozvytok-aharnoho-sektoru-ekonomiky-v-umovakh-hlobalnykh-vyklykiv.html>, <https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/inter-fep/mizhnarodna-spivpratsia/inavhuratsiya-u-wyzszej-szkole-handlu-i-uslug-w-roznanii-akademii-nauk-stosowanuch.html>) В процесі реалізації ОПП поєднується навчання та наукові дослідження здобувачів, що підтверджується наявністю публікацій у здобувачів вищої освіти, їх участю в міжнародних, всеукраїнських та університетських науково-практичних конференціях (https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/?option=com_content&view=article&id=3878), в конкурсах студентських наукових робіт (https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/?option=com_content&view=article&id=3523) та науковому гуртку «Менеджмент XXI століття» (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/stud-31/gurt-mened.html>). Під час відеозустрічей було встановлено, що адміністрація ЗВО, гарант ОПП та НПП активно мотивують здобувачів до участі у конференціях, науковому гуртку, конкурсах студентських наукових робіт, таким чином залучаючи їх до наукової діяльності. Виходячи з викладеного, ЕГ встановила, що ОПП забезпечує можливості для здобувачів поєднувати навчання і дослідження.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Вивчення змісту та процедур (Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» пр.№3 від 31.10.2018 р. (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r07.pdf) затвердження робочих програм навчальних дисциплін вказує на їх систематичне оновлення з урахуванням сучасних досягнень теорії та практики у відповідних сферах знань. Згідно зазначеного положення до початку нового навчального року на підставі вхідної інформації (навчальний план; інформації від підприємств, організацій та установ-роботодавців щодо їх поточних та перспективних потреб; відгуків випускників факультету щодо відповідності навчальних планів інституту потребам виробничої сфери; результати анкетування студентів про послідовність викладання дисципліни) лектор дисципліни формує (оновлює) робочу навчальну програму дисципліни та представляє на розгляд на засіданні кафедри. Робочі програми затверджуються щорічно до початку навчального року та оприлюднюються на сторінці кафедри на сайті (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/work073bf.html>). Ознайомлення зі змістом навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів, що представлене на платформі Moodle засвідчує регулярність перегляду та оновлення змісту освітніх компонентів ОПП. Це підтвердили НПП, які під час зустрічі продемонстрували приклади впровадження в освітній процес сучасних здобутків у сфері теорії та методології менеджменту. У процесі відеозустрічей ЕГ встановила, що джерелом оновлення змістовного наповнення освітніх компонентів ОПП «Менеджмент» є монографії, дисертації, наукові статті гаранта та НПП, а також здобутки провідних вчених у предметній сфері конкретних ОК. Гарант та НПП є випускниками наукової школи кафедри менеджменту ім. проф. Й.С. Завадського НУБіП України, тісно співпрацюють з науковцями зазначеної кафедри, про що свідчать спільні монографії, підручники, посібники, а також факти, наведені на зустрічі 6 (13.02.2023) (з роботодавцями та представниками академічної спільноти) завідувачкою кафедри, професоркою Балановською Т.І. Згідно Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» навчально-методичне забезпечення дисциплін має щорічно оновлюватися. Контроль за його якістю постійно здійснюють декан факультету, завідувачі кафедр, а також навчальний відділ під час щорічної перевірки готовності навчально-методичного забезпечення ОК. Процедури контролю оновлення змісту ОК та їх методичного забезпечення висвітлили під час зустрічі 8 як представники навчально-методичних підрозділів НУБіП України (Рудик Я.М., Кліх Л.В.), так і представники БАТІ (Білик С.Г., Христенко Г.М.).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

В БАТІ створені необхідні правові та організаційні передумови для інтернаціоналізації діяльності ЗВО. Зокрема, розвиток міжнародних зв'язків передбачений Статутом, укладені договори про співробітництво у сфері науки і освіти із ЗВО з інших країн світу (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/int-part.html>). В університеті функціонує відділ навчально-науково-інноваційної діяльності (завідувачка- гарант ОПП Судомир С.М.), координатор з міжнародних програм (Фльонц О.В.), серед найважливіших функцій яких є організація міжнародної діяльності ЗВО, підготовка проєктів угод в сфері міжнародних відносин; залучення іноземних лекторів до роботи в ЗВО, організація програм академічної мобільності, стажування для студентів та викладачів, співробітництво з питань проходження закордонної практики. Зокрема, для студентів ОПП проведені гостьові лекції доктора філософії, декана Бидгощського університету економіки Марцін КЕНСИ (ПОЛЬЩА); доктора філософії, в'їт гміни Громадка Болеславецького повіту Нижнесілезького воєводства Даріуша ПАВЛІЦЬКИЙ (ПОЛЬЩА) (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/inter-fep/mizhнародna-spivpratsia/2961.html>). Основними формами інтернаціоналізації діяльності НПП, що викладають на ОПП «Менеджмент» є співробітництво з зарубіжними ЗВО щодо міжнародного стажування, академічна мобільність викладачів, участь у міжнародних конференціях, симпозіумах, публікації результатів наукових досліджень у провідних зарубіжних виданнях, участь в міжнародних проєктах. Відповідні факти надано гарантом ОПП у відповідь на запит ЕГ (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/7105>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Широке використання інтерактивних методів навчання (кейс-метод, ділові ігри, бізнес-симуляції, тренінги, мультимедійні презентації, ситуаційні завдання, розрахунково-аналітичні індивідуальні завдання, дебати, бінарні заняття та інші). 2. Збереження традицій та здобутків управлінської наукової школи НУБіП та всебічний розвиток інноваційних підходів у науково-педагогічній діяльності. 3. Цілеспрямованість та системність освітньої, наукової та виховної роботи зі студентами, які продемонстрували сучасний світогляд, розуміння своєї місії в майбутній професії, свою залученість до організації освітнього процесу та забезпечені її якості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Слабкі сторони, недоліки: РП дисциплін в частині розділу “Методи оцінювання” містять викладення тексту внутрішніх нормативних документів і описують загальні положення без конкретизації стосовно окремих дисциплін. Рекомендації: конкретизувати розділ “Методи оцінювання” у РП відповідно до форми контролю кожного освітнього компоненту. 2. Слабкі сторони, недоліки: у РП та інших нормативних документах не деталізовано кількість балів, які можна одержати здобувачам за конкретні види навчальної роботи. Рекомендації: деталізувати кількість балів за конкретні види навчальної роботи в робочих програмах ОК та в нормативних документах ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ встановлено, що форми та методи навчання відповідають програмним цілям ОПП, принципам студентоцентрированого підходу та академічної свободи. У ході реалізації ОПП забезпечується інтеграція науки та освіти, систематичне оновлення ОПП та інтернаціоналізація. Слабкі сторони в частині методів оцінювання навчальної роботи в робочих програмах та внутрішніх нормативних документах зумовили загальну оцінку Критерію 4 на рівні В. З викладеної інформації, факторів для підсумкової оцінки можна зробити висновок, що ОП має достатню відповідність за Критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контроль та оцінювання здобувачів вищої освіти за ОПП «Менеджмент» регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу у ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r01.pdf) та Положенням про екзамени та заліки» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r13.pdf). Контроль результатів навчання здійснюється в ЗВО у формі поточного контролю, проміжної атестації та підсумкової атестації. Оцінювання проводиться за 100 бальною шкалою та національною шкалою. При цьому контрольні заходи мають відмінності для дисциплін, які завершуються семестровим екзаменом чи семестровим заліком. Екзамени для здобувачів вищої освіти проводяться у письмовій (електронній) формі за екзаменаційними білетами. У екзаменаційному білеті зазвичай передбачається комбінація з 2 екзаменаційних запитань і 10 тестових завдань, критерії оцінювання відповідей (30 балів). Заліки проводяться у формі тестування. Здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену або заліку з дисципліни, якщо з цієї дисципліни ним повністю виконані всі види робіт, а його рейтинг з навчальної роботи з цієї дисципліни становить не менше, ніж 42 бали. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів предстали в робочих програмах дисциплін, які розміщуються та сторінці кафедри. Проте в РП дисциплін не конкретизується за які саме види навчальної роботи нараховуються зазначені бали, що, на наш погляд, ускладнює розуміння студентами того, яким чином може бути сформований їх рейтинг за навчальну роботу. Тому вважаємо необхідним рекомендувати доповнити робочі програми видами навчальної роботи з вказуванням балів за модульну контрольну роботу, за участь в семінарському занятті, виступ з презентацією і т.і. подібно до того, як це передбачено в рейтингу за додаткову роботу, де за конкретні досягнення в олімпіадах, конкурсах, конференціях тощо передбачені відповідні бали.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Формою атестації здобувачів ВО згідно ОПП та навчального плану є публічний захист кваліфікаційної роботи, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29.10.2018р. № 1165. На сайті ЗВО розміщено Положення про кваліфікаційну роботу бакалавра У ВП НУБіП України «БАТІ» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r27.pdf), в якому представлено загальний алгоритм виконання кваліфікаційних робіт незалежно від напрямів і спеціальностей. На сторінці кафедри економіки та менеджменту представлена орієнтовна тематика бакалаврських робіт (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/subject-073b.html>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

З метою підвищення рівня об'єктивності оцінювання знань під час контрольних заходів та у відповідно до Положення про екзамен та заліки у ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r13.pdf) для захисту курсових робіт створюються комісії з НПП (у т.ч. керівник роботи чи проекту) до початку екзаменаційної сесії. Испити у здобувачів приймають два НПП (один – лектор, другого визначає завідувач кафедри) відповідно до розкладу екзаменів. Заліки у здобувачів приймають два викладача – лектор і викладач, який проводив практичні (семінарські) заняття. Порядок розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти на результати складання екзаменів визначений у Положенні про екзамен та заліки (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r13.pdf). Наказом директора БАТІ на кожному факультеті створюється постійно діюча апеляційна комісія для розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти на результати складання екзаменів під час екзаменаційних сесій. В БАТІ існує скринька довіри, є уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/component/contact/contact/4-uncategorised/4.html?Itemid=291>). Положенням про комісію з етики та управління конфліктами (<https://lvet.edu.ua/index.php/yakist-osvity/akademdobroviddiljakosti.html>) передбачені процедури врегулювання конфліктних ситуацій. В процесі і відеозустрічей зі здобувачами ними було підтверджено чіткість, доступність і зрозумілість проведення контрольних заходів. Здобувачі засвідчили, що вони ознайомлені із механізмом оскарження підсумкового результату.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Система цінностей, яких мають дотримуватися представники спільноти ВП НУБіП України «БАТІ» представлена в Кодексі Честі відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Бережанський агротехнічний інститут» https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r29.pdf. Серед загальних моральних принципів та правил етичної поведінки осіб, які працюють і навчаються в БАТІ, є академічна доброчесність. В ЗВО політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентуються Положенням «Про академічну доброчесність у ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_ro4.pdf). Зокрема, останнім Положенням визначені механізми забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти при виконанні ними кваліфікаційних робіт, науковими та науково-педагогічними працівниками ЗВО при підготовці до видання підручників, посібників, монографій, наукових статей та інших видів наукових і навчально-методичних розробок. Положенням про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, магістерських, бакалаврських та інших робіт на наявність плагіату (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r15.pdf) визначено, що для запобігання плагіату в БАТІ використовується Інтернет-система «Unicheck». ЗВО активно популяризує принципи академічної доброчесності, про що свідчать відповідні заходи (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/?view=article&id=2449:akademichna-dobrochesnist&catid=81:education>). На зустрічах 4 і 5 13.02.2023 здобувачі продемонстрували розуміння принципів академічної доброчесності та підтвердили, що викладачі, керівники кваліфікаційних робіт, проводять з ними роз'яснювальну роботу з цього питання. Порушень принципів академічної доброчесності в ЗВО не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильною стороною є наявність чітких процедур та механізмів забезпечення, дотримання всіма учасниками освітнього процесу академічної доброчесності, реагування на її порушення та притягнення до академічної відповідальності у ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Критерії оцінювання, зазначені в робочих програмах ОК є недостатньо конкретизованими за видами навчальної роботи та містять матеріали загального характеру. Рекомендації: Конкретизувати види навчальної роботи та їх бальну оцінку у робочих програмах з урахуванням форм поточного контролю ОК.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ констатує наявність чітких процедур та механізмів забезпечення і дотримання всіма учасниками освітнього процесу академічної доброчесності, реагування на її порушення та притягнення до академічної відповідальності. Однак, недостатньо чіткі критерії поточного контролю навчальної роботи, зазначені в робочих програмах ОК та загальний характер представлених в РП матеріалів щодо оцінювання зумовили загальну оцінку Критерію 5 на рівні В. З викладеної інформації, факторів для підсумкової оцінки можна зробити висновок, що ОП має достатню відповідність за Критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

При встановленні ступеня відповідності кваліфікації та компетентностей викладачів конкретному ОК в процесі аналізу зведеної інформації про НПП, а також додатково наданих ЗВО матеріалів щодо відповідності НПП Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, ЕГ враховувала відповідність вищої освіти, наукових ступенів, наукових публікацій, тематики та регулярності проходження підвищення кваліфікації або стажування тощо. За формальними ознаками кваліфікаційних вимог Ліцензійних умов, відповідно до п. 38, викладання компонентів ОПП у цілому забезпечується НПП, кваліфікація яких переважно підтверджена науковою, науково-педагогічною, педагогічною чи іншою професійною діяльністю за відповідною спеціальністю. Результати фокус-зустрічі (зустріч 3, 13.02.2023 р) з академічним персоналом засвідчили достатній рівень компетентностей НПП. Гарант ОПП – д.е.н., професорка Судомир С.М. має значний дослідницький, викладацький та адміністративний досвід, що забезпечує умови для вдосконалення процесів розробки та реалізації ОПП. Водночас експертна група констатує, що тематика наукових публікацій у фахових наукових виданнях у окремих викладачів не повною мірою фокусується на предметному полі дисциплін, що вони викладають. Зокрема, к.г.н., доцент Герасимів З.М. (ОК «Розміщення продуктивних сил») має публікації у фахових наукових виданнях переважно у сфері туризму. У викладача Шумінської О.Б. (ОК «Діловий протокол та ведення переговорів») згідно даних таблиці 2 нема фахових публікацій (представлені лише тези доповідей та методичне забезпечення в предметній сфері дисципліни). Тому слід звернути увагу гаранта ОПП, завідувачів кафедр та НПП на необхідність забезпечення відповідності тематики наукових фахових публікацій НПП та дисциплін, що закріплені за ними. Загалом, академічна та професійна кваліфікації НПП, які реалізують освітній процес, дозволяють на належному рівні здійснювати підготовку здобувачів вищої освіти. Аналіз публікаційної активності в частині висвітлення наукових результатів у міжнародних рецензованих наукометричних базах даних Scopus та Web of Science засвідчує наявність таких публікацій у проф. Судомир С.М., проф. Жибака М.М., доц. Дзюбатої З.І., доц. Христенко Т.М. Водночас, іншим НПП рекомендовано активізувати роботу з підготовки наукових праць для публікацій у міжнародних рецензованих наукометричних базах даних для підвищення рівня відповідності НПП ОК, що вони викладають. На сторінці кафедри представлено її кадровий склад без активних профілів викладачів (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/person-31.html>). На думку ЕГ, наявність активних профайлів НПП з інформацією про академічну та професійну кваліфікацію, тематику наукових досліджень, наукові профілів Google Scholar, ORCID ID, Scopus, Web of Science сприятиме формуванню позитивного іміджу НПП і ЗВО, популяризації освітньо-наукової діяльності НПП серед можливих стейкхолдерів, інформованості здобувачів про наукові інтереси НПП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників здійснюється відповідно до Положення про конкурсний відбір та призначення на посади наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/NPP/bati_npp_r02.pdf) та містить всю необхідну інформацію, що стосується процедури конкурсного відбору. Вимоги до претендентів на заміщення вакантних посад в ЗВО відповідають загальним вимогам посадових інструкцій та іншим кваліфікаційним вимогам до них. Під час зустрічі з НПП (зустріч 3, 13.02.2023 р.), викладачі підтвердили прозорість конкурсного відбору та обізнаність щодо необхідних критеріїв для участі у конкурсі (наявність публікацій, стажування тощо). Представники керівництва ЗВО на фокус-зустрічах (зустріч 2, 13.02.2023 р.; зустріч 8, 14.02.2023 р.), підтвердили багатоступеневу процедуру конкурсного відбору НПП та вплив професійної та дослідницької активності викладача на рішення кадрової комісії

щодо укладання з ним контракту. Загалом вважаємо, що процедури конкурсного відбору НПП на роботу є прозорими і дозволяють забезпечити належний рівень професіоналізму науково-педагогічних працівників.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

В БАТІ діє Положення про ради роботодавців (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Structure/Pos_RR.pdf), на підставі якого на факультеті економіки і природокористування створено Раду роботодавців (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/rada-robotodavtsiv-fakultetu.html>). Гарант та НПП активно залучають роботодавців до організації освітнього процесу на ОПП. Роботодавці беруть участь у формуванні й удосконаленні ОПП та навчальних планів (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/?view=article&id=2795>), (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/?view=article&id=2367>), проводять гостьові лекції, сприяють влаштуванню здобувачів на виробничі практики, приймають участь в роботі екзаменаційних комісій, а також у проведенні різноманітних науково-освітніх заходів. Для врахування думки роботодавців щодо змісту та якості ОПП проводяться їх опитування (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/discussion-073b.html>). Під час зустрічі 6 (13.02.2023 р) зі стейкхолдерами (голова Саранчківської ОТГ, голова ради роботодавців факультету ПЕТРОВСЬКИЙ В.М.; керуючий відділенням ТВБВ № 10019/032 АТ «Державний ощадний банк України» ЦЕПЛІЦЬКИЙ В.М.; перша заступниця міського голови м. Бережани ЛУК'ЯНОВА М.М.; директор, менеджер по роботі з персоналом ПП «Оріон-А» КЛАДОЧНИЙ В.І.; головний економіст ТзОВ «Бучачагрохлібпром» ЛУЦІВ І. М.; завідувачка кафедри менеджменту ім. проф. Й. С. Завадського НУБіП України, к.е.н., доц. БАЛАНОВСЬКА Т. І., завідувачка кафедри менеджменту, публічного управління та адміністрування, ЗВО «Подільський державний університет», д.е.н., проф. ЧИКУРКОВА А. Д.) засвідчена їх позитивна оцінка освітньої програми, її спрямованість на формування професійних компетентностей менеджерів. Роботодавці виявили свою зацікавленість в розвитку подальшої співпраці з ЗВО. Зокрема, ініціювали залучення НПП кафедри економіки та менеджменту до розробки заявок на конкурси проєктів грандових програм для територіальних громад, до обґрунтування логістичних ланцюгів в експорті сільськогосподарської продукції, тощо.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

В процесі проведення експертизи експертною групою було встановлено, що ЗВО систематично залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, запрошуючи їх на зустрічі зі студентами. Гарант ОПП та НПП переконані, що підвищення якості підготовки фахівців відповідно до потреб сучасного ринку праці вимагає взаємодії ЗВО і роботодавців. Професіонали практики спільно з НПП проводять бінарні заняття, гостьові лекції, організують виїзди на підприємства. Зокрема, 23.02. 2022 року к.е.н., доцент Світлана ГЕРЧАНІВСЬКА та керівник відділу збуту ТОВ «Микулинецький Бровар» Роман ЯРІШ провели бінарне заняття для студентів 1-го курсу спеціальності 073 «Менеджмент» з дисципліни «Вступ до фаху» на тему: «Професія «менеджер»: зміст, характер та сфера майбутньої професійної діяльності» (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/edu-econ/prof-edu-econ/binarna-lektsiya-z-dystsypliny-vstup-do-fakhu-dlya-zdobuvachiv-vyshchoyi-osvity-spetsialnosti-073-menedzhment.html>). Під час фокус-групи з роботодавцями перша заступниця міського голови Бережанської міської ради Марія ЛУК'ЯНОВА повідомила, що нею була прочитана лекція для здобувачів ОПП «Менеджмент» з дисципліни «Управління персоналом» на тему: «Кадрова політика і стратегія управління персоналом організації» (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/edu-econ/prof-edu-econ.html>). Гарною практикою є організація виїзних занять на підприємствах (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/edu-econ/edu-prod-econ.html>). Таким чином, можна зробити висновок, що БАТІ активно і на постійній основі співпрацює із стейкхолдерами, що представляють суб'єктів бізнесу, професіоналів-практиків, експертів та органів місцевого самоврядування.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів НПП, задіяних на ОПП забезпечується наявністю в ЗВО системи стажування і підвищення кваліфікації, яка регламентується «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Бережанський агротехнічний інститут» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/NPP/bati_npp_r09.pdf). Згідно наданих сайту ЗВО (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/stazh-31.html>), а також відповідей гаранта на запит ЕГ (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/7105>), що засвідчують проходження НПП підвищення кваліфікації протягом останніх 5 років, підтверджена відповідна інформація таблиці 2 Відомостей про СО. Встановлено, що підвищення кваліфікації НПП здійснюється у вітчизняних та зарубіжних (республіка Польща) ЗВО, в науково-дослідних установах НААН України, в підприємствах і організаціях, а також шляхом участі НПП в семінарах, тренінгах, вебінарах, що здійснюється переважно дистанційно. При визначенні змісту підвищення кваліфікації НПП кафедри враховувалися галузеві особливості ОПП (стажування в аграрних підприємствах), потреби здобувачів ВО за даною ОПП (участь в семінарах щодо впровадження сучасних методів та технологій викладання у вищій освіті). Всі НПП мають можливість проходити безкоштовне стажування в контексті викладання своїх ОК в НУБіП України (ННІ неперервної освіти і туризму). Окремі НПП (Судомир С., Літвінов В.), які викладають

на ОПП, підвищують рівень підготовки з іноземних мов, свідченням чого є наявність у них сертифікатів на рівні B2 (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/7105>). В цілому, ЗВО сприяє підвищенню професійного розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В ЗВО створена система заохочення викладачів за досягнення у фаховій сфері, яка закріплена в Статуті та Колективному договорі між адміністрацією та профспілковим комітетом БАТІ, а також в Положенні про професійний розвиток науково-педагогічних працівників ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/NPP/bati_npp_r08.pdf). На розвиток викладацької майстерності НПП спрямовані заходи, висвітлені в Положенні про порядок преміювання, встановлення доплат і надбавок, надання матеріальної допомоги працівникам ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Other/bati_oth_r18.pdf), яким передбачено преміювання НПП за високі досягнення у науковій, навчальній та виховній роботі, виявлену ініціативу щодо впровадження нових форм навчання. Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників у ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/NPP/bati_npp_r07.pdf) враховується обсяг і кількість виконаних викладачем видів робіт, професійну компетентність та педагогічну майстерність. На відео зустрічах НПП підтвердили, що вони неодноразово отримували за свої наукові та професійні досягнення матеріальні заохочення у вигляді премій та моральні - у вигляді грамот різного рівня.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1.ОПП забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. 2.Процедури конкурсного добору НПП для успішної реалізації освітньої програми є прозорими і відбуваються відкрито. 3.Системна робота з професіоналами-практиками, експертами, роботодавцями, органами державного управління та місцевого самоврядування, їх участь в освітньому процесі на регулярній основі. 4. Високопрофесійні НПП, з ґрунтовною теоретичною підготовкою, значним практичним досвідом, мотивовані до удосконалення професійної діяльності. В ЗВО розроблено чітку, зрозумілу і дієву систему мотивації НПП, що стимулює НПП до професійного розвитку та підвищення викладацької майстерності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1.Слабкі сторони: низька публікаційна активність більшості НПП у наукометричних базах Scopus та Web of Science. Рекомендації: посилити публікаційну активність викладачів у наукометричних виданнях. 2.Слабкі сторони: Тематика наукових публікацій у фахових наукових виданнях у окремих викладачів не повною мірою фокусується на предметному полі дисциплін, що вони викладають. Рекомендації: необхідність забезпечення відповідності тематики наукових фахових публікацій окремих науково-педагогічних працівників та дисциплін, що закріплені за ними.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Результати опитування здобувачів вищої освіти підтверджують задоволеність рівнем викладання на ОПП. Аналіз тематики наукових досліджень та публікацій НПП, а також підтверджений факт проходження ними відповідного фахового підвищення кваліфікації засвідчує академічну і професійну кваліфікацію викладачів. В ЗВО наявні можливості для професійного розвитку і підвищення викладацької майстерності. Однак, необхідність посилення публікаційної активності викладачів у наукометричних виданнях, а також забезпечення відповідності тематики наукових фахових публікацій окремих науково-педагогічних працівників та дисциплін, що закріплені за ними зумовило загальну оцінку Критерію 6 на рівні В. З викладеної інформації, факторів для підсумкової оцінки можна зробити висновок, що ОП має достатню відповідність за Критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності за ОПП "Менеджмент" забезпечене на достатньому рівні для належного досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. На підготовленому ЗВО відеоматеріалі (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/video-prezentatsiia-mtb.html>) та під час огляду матеріально-технічної бази у формі відеоконференції Експертна група переконалася, що для реалізації освітнього процесу, закладом облаштовані спеціалізовані навчальні аудиторії та комп'ютерні класи, приміщення кафедри, читального залу та книгосховища бібліотеки, укриття, наявний постійний та вільний доступ до мережі Інтернет. Додатково було продемонстровано роботу Навчально-інформаційного порталу ВП НУБіП України «БАТІ» (<http://www.nipbati.nubip.edu.ua/>), завдяки чому було підтверджено наявність достатнього обсягу забезпечення здобувачів навчально-методичною інформацією. Комп'ютерні класи забезпечені персональними комп'ютерами з необхідним ПЗ, мультимедійними проекторами або телевізорами для демонстрації допоміжних матеріалів, відкритим доступом до навчально-методичних матеріалів, опублікованих на Навчально-інформаційному порталі та у Репозитарії ЗВО. Послуги бібліотеки спрямовані на забезпечення учасників освітнього процесу відповідною методичною літературою, доступом до читального залу та електронної бази матеріалів, проведенню культурно-виховних заходів, про широку залученість у яких повідомили здобувачі на зустрічі з ЕГ.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічей із фокус-групами, Експертна група встановила, що закладом вищої освіти забезпечено вільний доступ усіх учасників освітнього процесу до приміщень навчальних корпусів з метою реалізації освітнього процесу за даною ОПП, наявне постійне підключення до мережі Інтернет у корпусах, до Навчально-інформаційного порталу та веб-сайту ЗВО з будь-якого пристрою. Науково-технічна бібліотека надає вільний та безоплатний доступ до бібліотечних фондів, а також з локальної мережі надає доступ до наукометричних реферативних баз даних Scopus, Web of Science та Science Direct, забезпечує функціонування та належне наповнення Репозитарію БАТІ. За словами директорки Науково-технічної бібліотеки, планується наповнення та впровадження Електронного каталогу фондів БАТІ.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

В рамках забезпечення безпечності освітнього середовища та задоволення потреб та інтересів здобувачів, закладом вищої освіти забезпечується задовільний стан приміщень інституту, що відображено в Програмі розвитку ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» «Голосіївська ініціатива-2025» (<https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Dev-BATI-2025.pdf>). Корпуси ЗВО відповідають санітарно-технічним вимогам щодо їх експлуатації для провадження освітнього процесу, встановлена пожежна сигналізація та обладнання для гасіння пожеж, облаштоване укриття цивільного захисту, що було підтверджено під час огляду матеріально-технічної бази ЗВО. На зустрічі зі здобувачами Експертна група була повідомлена щодо належного стану гуртожитків, проведення інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності. Під час дії карантинних заходів, були введені необхідні для забезпечення низького рівня захворюваності обмеження, зокрема перехід на дистанційну форму навчання. Морально-психологічна допомога надається у формі організованої роботи практичного психолога у складі Відділу гуманітарної освіти, виховання та студентських справ. Метою діяльності практичного психолога є повсякденна психологічна допомога та емоційна підтримка учасників освітнього процесу, що забезпечується Етичним кодексом психолога (<https://cutt.ly/b34sHyD>) та Планом роботи практичного психолога (<https://cutt.ly/434sZeH>). Під час зустрічі зі здобувачами та представниками студентського самоврядування було надані підтвердження щодо роботи психологічної служби БАТІ та реальної можливості звернутися у разі необхідності.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Організаційна та консультативна комунікація зі здобувачами відбувається безпосередньо під час навчальних занять, зокрема науково-педагогічними працівниками та кураторами навчальних груп, деканатом факультету, відділом гуманітарної освіти виховання і студентських справ, що було підтверджено на зустрічах з відповідними фокус-групами. Освітньо-інформаційна підтримка здобувачів відбувається за допомогою Навчально-інформаційного порталу БАТІ (<http://www.nipbati.nubip.edu.ua/>). Загальна інформаційна підтримка здійснюється шляхом відкритого доступу до необхідної інформації на веб-ресурсі ЗВО. Основні нормативні документи щодо освітньої діяльності ЗВО розташовані в рубриці «Освітня діяльність»

(<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/diialnist/navchannia>), зокрема інформація щодо навчальних планів (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/navchalni-plany-os-bakalavr.html>) та освітніх програм (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/post-ins/bati/education/opp2022.html>), а на сторінці кафедри економіки і менеджменту розміщені робочі програми дисциплін (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/worko73bf.html>). В рубриці «Студентство» (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/studentu.html>) розміщена інформаційно-консультативна інформація щодо розкладу занять, рейтингових списків, вибіркового освітнього компонента, а також сторінка ОСС Інституту. Соціальна підтримка надається через можливість реалізації та захисту прав здобувачів органами студентського самоврядування (Студентською радою та Студентським профспілковим комітетом), додаткового навчання, систему підтримки здобувачів освіти у працевлаштуванні та сприянні кар'єрному росту за допомогою Навчального відділу. Є можливість звернутися до юрисконсультанта та практичного психолога, залишити анонімне звернення через електронний ресурс Скринька довіри. Під час зустрічі зі здобувачами та допоміжними підрозділами Експертною групою було отримано підтвердження можливості надання соціальної підтримки здобувачів, ознайомленість з процедурою.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Експертною групою було встановлено, що за ОПП "Менеджмент" особи з особливими освітніми потребами не навчаються, у той же час БАТІ створив достатні умови для реалізації права на освіту даної групи здобувачів. Засади здійснення інклюзивного освітнього процесу нормативно описані у Розділі 4 Положення про організацію освітнього процесу (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r01.pdf) та у спеціальному Положенні про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами БАТІ (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r26.pdf). Відповідно до вищезазначених документів, у ЗВО створюється інклюзивне освітнє середовище, включно із забезпеченням достатньо адаптованою інфраструктурою, необхідними навчально-методичними матеріалами, а також найбільш прийнятних методів викладання. Під час огляду матеріально-технічної бази та аналізу додатково запитаних документів була підтверджена наявність пандусів та вбиралень для забезпечення руху маломобільних груп населення до корпусів, потенційне використання аудиторії 1 поверху в навчальних корпусах, а також потенційну готовність персоналу ЗВО до забезпечення освітніми послугами здобувачів з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Діюча політика щодо врегулювання конфліктних ситуацій у БАТІ регулюється Положенням про порядок застосування заходів з врегулювання конфлікту інтересів у діяльності посадових осіб (<https://cutt.ly/O34s2Mx>), Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (<https://cutt.ly/k34s7Ws>), Положенням про попередження та протидію сексуальним домаганням і дискримінації (<https://cutt.ly/F34dqaN>). Дані положення мають активне посилення, проте не ЄГ вдалося знайти їхнє розташування на сайті БАТІ. ЗВО визначає шляхи попередження конфліктних ситуацій, алгоритм роботи Комісії з врегулювання конфліктних ситуацій у разі виявлення конфліктної ситуації, а також процедури реагування на подання скарги щодо виникнення конфліктної ситуації та офіційного її розгляду зазначеною Комісією. Запропоновано врегулювання конфліктної ситуації формальним шляхом (запропонований спосіб вирішення ситуації передбачає прийняття адміністративних рішень керівництвом ЗВО) або неформальним шляхом (даний спосіб не передбачає прийняття формальних рішень керівництвом ЗВО). У той же час, ЄГ визначає певні дублювання за змістом Положенням про порядок застосування заходів з врегулювання конфлікту інтересів у діяльності посадових осіб та Положенням про попередження та протидію сексуальним домаганням і дискримінації. У п. 2.1 першого згаданого Положення описуються дії, що заборонені з метою запобігання дискримінації та сексуальним домаганням в Інституті, що повністю дублює зміст п.1.2 другого згаданого документа. Також, ці положення по-різному описують склад Комісії з врегулювання конфліктних ситуацій в Інституті. П. 4.2 Положення про порядок застосування заходів з врегулювання гонфлікту інтересів у діяльності посадових осіб визначає, що [Склад Комісії затверджується наказом директора Інституту раз на рік. Склад Комісії для вирішення конкретної конфліктної ситуації формується заступником директора і складається не менше як з трьох членів Комісії, затверджених до її складу на відповідний календарний рік]. Пп. 1.5.2 та 1.5.3 Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням і дискримінації описують, що [Комісія складається з представника студентського самоврядування, представників трудового колективу, представників профспілки. Склад Комісії затверджується директором Інституту. Склад Комісії може періодично переглядатися.] ЄГ дійшла висновку про нечіткість процедури формування Комісії з врегулювання конфліктних ситуацій, яка є єдиним уповноваженим органом ЗВО щодо вирішення конфліктних ситуацій. Зустрічі ЄГ зі здобувачами та студентським самоврядуванням показали, що учасники освітнього процесу мають достатню обізнаність з політиками і процедурами вирішення конфліктних ситуацій. Представники студентського самоврядування додатково повідомили, що в ЗВО функціонує скринька довіри, на яку можна звернутися анонімно або не анонімно, проводиться анкетування, що включає питання щодо потенційних конфліктних ситуацій, також можна проконсультуватися у представників ОСС.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Експертна група визначає наявність розвиненої матеріально-технічної бази, зокрема класів, оснащених сучасною комп'ютерною технікою, 100%-вою забезпеченістю учасників освітнього процесу навчально-методичною літературою сильними сторонами у контексті Критерію 7. Позитивними є достатня забезпеченість безпеки академічної спільноти та здорового освітнього середовища, багатостороння підтримка здобувачів, а також готовність до потенційної реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Основним недоліком в контексті Критерію 7 є наявність взаємосуперечливих позицій у нормативних документах, що визначають процедуру вирішення конфліктних ситуацій. Враховуючи фактичну відсутність звернень здобувачів щодо виникнення конфліктних ситуацій, Експертна група рекомендує до початку нового навчального семестру узгодити Положення, що регулюють шляхи вирішення конфліктних ситуацій, обов'язково залучивши представників органів студентського самоврядування до роботи Комісії з врегулювання конфліктних ситуацій у БАТІ.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Створені належні умови для всебічного забезпечення навчального процесу за даною ОПП забезпечують достатній рівень досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання та відповідність ОПП «Менеджмент» у контексті Критерію 7. З викладеної інформації, факторів для підсумкової оцінки можна зробити висновок, що ОП має достатню відповідність за Критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Нормативно, процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у БАТІ регламентовані Положенням про освітні програми у ВП НУБіП України «БАТІ» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r14.pdf), Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ВП НУБіП України «БАТІ» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r07.pdf), Положенні про організацію освітнього процесу у ВП НУБіП України «БАТІ» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r01.pdf). Експертною групою встановлено, що при розробці нової ОПП виконуються порівняльний аналіз аналогічних ОПП провідних зарубіжних і вітчизняних ЗВО, створюється проєктна група та профіль програми. Моніторинг та перегляд ОПП здійснюються проєктною групою із залученням усіх зацікавлених сторін, проєкт ОПП публікується на веб-сайті ЗВО для отримання пропозицій та рекомендацій. Представниками академічної спільноти та роботодавців на відповідних зустрічах з ЕГ були озвучені підтвердження здійснення даної процедури, описані конкретні пропозиції, які були внесені, а також підкреслений факт врахування пропозицій під час перегляду програми. Перелік внесених та розглянутих пропозицій, протоколи робочої групи з розробки ОПП, а також Протоколи засідання кафедри щодо обговорення ОПП, що підтверджують внесення змін, опубліковані на веб-сайті ЗВО (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/discussion-073b.html>). Таким чином, Експертна група може зробити висновок про дотримання ЗВО процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми «Менеджмент».

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Основним методом залучення здобувачів до періодичного перегляду та оновлення змісту ОПП «Менеджмент» є проведення анкетування, де передбачається можливість висловити свої враження від досвіду навчання, рівень

задоволеності наданими освітніми послугами, а також надати пропозиції щодо оновлення змісту конкретного ОК або ОПП в цілому. Результати анкетування, що підтверджують обговорення змін, опубліковані на веб-сайті ЗВО (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/discussion-073b.html>). Органи студентського самоврядування можуть збирати звернення здобувачів та вносити пропозиції щодо перегляду ОПП через регулярні зустрічі з проектною групою та адміністрацією ЗВО, про що ЕГ була повідомлена на зустрічі з представниками ОСС БАТІ. Відповідно до опублікованих рішень щодо внесення змін до даної освітньої програми та свідчень здобувачів та представників ОСС, можна засвідчити, що ЗВО дійсно враховує пропозиції студентства щодо оновлення ОПП, причому щорічно враховуються узагальнені пропозиції, подані Головою Студентської ради.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Стейкхолдерами даної ОПП з числа роботодавців є представники місцевого самоврядування (представлені головою Саранчуківської ОТГ, заступницею голови міського голови м. Бережани), представництво органів виконавчої влади та держустанов (начальниця Бережанської ДПП, начальниця відділу культури, туризму та релігій Бережанської міської ради, заступниця директора ДІАЗ у м. Бережани, Державного історико-архітектурного заповідника у м. Бережани), а також представниками регіонального бізнесу. Постійна взаємодія БАТІ та роботодавців у контексті забезпечення якості освітнього процесу за ОПП «Менеджмент» відбувається в основному шляхом функціонування Ради роботодавців факультету економіки і природокористування, а також проведенням лекційних та практичних занять, круглих столів, семінарів, вебінарів зі здобувачами та науково-педагогічними працівниками, організацією стажувань НПП та практичної підготовки здобувачів на потужностях підприємств-партнерів ЗВО. Зворотньо, науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітній процес за даною ОПП, проводять наукові консультації з підтримки бізнесу, залучені до розробки стратегічних планів розвитку (про конкретний випадок залучення було повідомлено головою Саранчуківської ОТГ на зустрічі з роботодавцями та академічною спільнотою). Протоколи засідань Ради роботодавців регулярно публікуються на сайті ЗВО (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/rada-robotodavtsiv-fakultetu.html>), а також залучені представники проходять опитування щодо оновлення ОПП, результати яких оприлюднені на відповідній сторінці сайту Інституту (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/discussion-073b.html>). Протоколи засідань Ради роботодавців регулярно публікуються на сайті ЗВО (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/rada-robotodavtsiv-fakultetu.html>), а також залучені представники проходять опитування щодо оновлення ОПП, результати яких оприлюднені на відповідній сторінці сайту Інституту (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/discussion-073b.html>). Відповідно, ЕГ робить висновок про сформовану співпрацю ЗВО та представників роботодавців щодо забезпечення якості реалізації ОПП «Менеджмент» у БАТІ.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

За даною освітньою програмою випусків здобувачів не було, у 2023 планується перший випуск. На зустрічах з науково-педагогічними працівниками та стейкхолдерами було встановлено, що випускники інших ОПП даного ЗВО тісно співпрацюють з Інститутом як представники роботодавців, зокрема надаючи можливість прийому здобувачів на виробничі практики з можливістю подальшого працевлаштування. Адміністрація БАТІ планує залучити випускників ОПП співпраці з ними у контексті удосконалення освітнього процесу.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Внутрішнє забезпечення якості ОПП у контексті покращення змісту програми регламентується Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r07.pdf) та Положення про освітні програми (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r14.pdf). Відповідно до встановленої процедури, моніторинг освітньої програми здійснюється проектною групою із залученням стейкхолдерів відповідної ОПП у формах анкетування, опитування, інтерв'ювання тощо. За результатами проведеного моніторингу формується звіт, у разі виявлення недоліків проектна група пропонує відповідні зміни для усунення слабких сторін. Здобувачі вищої освіти, науково-педагогічний персонал та зовнішні стейкхолдери під час онлайн зустрічі з експертами підтвердили їх змістовне залучення до процедур забезпечення якості. У зв'язку із регулярною роботою проектною групою ОПП щодо оновлення змісту програми (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/discussion-073b.html>), ЕГ не може виокремити конкретні недоліки та відповідну реакцію на них.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Дана освітня програма акредитується вперше, тому результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти саме за даною ОПП немає. Загальноінституційні рекомендації експертних груп з акредитацій інших ОПП були враховані у контексті загальних процедур у ЗВО, зокрема здійснено системну і комплексну роботу з структурування інформації на сайті інституту (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/>), створено рубрику довідкові матеріали для акредитації освітніх програм (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/akredytatsiia-osvitnikh-prohram.html>), внесено зміни до Кодексу честі ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r29.pdf) та оновлено процедури врегулювання конфліктних ситуацій у ЗВО. Оскільки у контексті підкритерію 7.6 був описаний недолік, пов'язаний з наявністю взаємосуперечливих позицій у нормативних документах, що визначають процедуру вирішення конфліктних ситуацій, ЕГ дійшла висновку, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти в цілому беруться до уваги під час перегляду освітньої програми, але потребують більш детального опрацювання.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Культура якості у БАТІ сформована на процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, закріплених у Положенні про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r07.pdf). Академічна спільнота та залучені стейкхолдери залучені до регулярних анкетувань (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/discussion-073b.html>), обговорень освітньої програми (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/newseconomic/obhovorennia-opr-penedzhment-z-predstavnykamy-akademichnoi-spilnoty-ta-radoiu-robotodavtsiv.html>, <https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/reviewo73b.html>), можуть брати участь в обговореннях всіх проєктів нормативних документів ЗВО (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/activityfooter/aktyvni-obhovorennia>). Під час зустрічі зі здобувачами та НППІ, Експертна група отримала інформацію про володіння та застосування ними принципів академічної доброчесності, регулярне проведення опитувань та заохочення до внесення пропозицій щодо оновлення освітніх компонент або програми в цілому. Стейкхолдери освітньої програми проінформували ЕГ на відповідній зустрічі про регулярний діалог з адміністрацією ЗВО щодо внесення змін та доповнень до змісту ОПП. Відповідно до Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у БАТІ (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r07.pdf), здійсненням процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти займаються навчальний відділ та відділ навчально-науково-інноваційної діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Широка співпраця БАТІ та представників роботодавців та академічної спільноти з інших ЗВО є сильною стороною даної ОПП, з погляду на двосторонню співпрацю ЗВО та стейкхолдерів. Позитивним є постійне залучення студентства до оновлення змісту ОПП, зокрема через сформовану в Інституті культуру якості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Оскільки випускників за даною ОПП ще не було, ЕГ рекомендує розробити систему моніторингу кар'єрного шляху випускників та залучати останніх до оновлення змісту ОПП як стейкхолдерів. Діяльність відділів, залучених до забезпечення якості вищої освіти, пропонується полегшити, виокремивши функції внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та комунікації зі стейкхолдерами з відповідних питань у окремих сектор.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Створена у ЗВО культура якості та робочі процедури внутрішнього забезпечення якості освітнього процесу у БАТІ, залучення усіх можливих груп стейкхолдерів на час проведення акредитаційної експертизи дають змогу встановити відповідність Критерію 8 за даною ОПП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюються Положенням про ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Position_BATI.pdf), Правилами внутрішнього трудового розпорядку (<https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Rul-BATI.pdf>), Положенням про організацію освітнього процесу БАТІ (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r01.pdf), а також іншими Положеннями, що оприлюднені на сторінці "Положення щодо організації освітньої діяльності" (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/?view=article&id=2427:polozhennia-shchodo-orhanizatsii-osvitnoi-diialnosti&catid=81:education>). Експертна група дійшла висновку, що правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу є в цілому зрозумілими, проте наявне перенасичення нормативними документами, спрямованими на вирішення конфліктних ситуацій. Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти БАТІ, Кодекс академічної доброчесності БАТІ та Кодекс честі частково дублюють один одного за змістом. До того ж, окремі документи, що регулюють вирішення конфліктних ситуацій у БАТІ, зокрема Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфлікту інтересів у діяльності посадових осіб (https://www.bati.nubip.edu.ua/images/Ant_cor/CON_int.pdf), Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Other/bati_oth_r10.pdf), Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням і дискримінації (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Other/bati_oth_ro4.pdf), мають активні посилання, проте не знаходяться через внутрішній пошук по сайту ЗВО. Здобувачі та науково-педагогічні працівники на зустрічі з Експертною групою підтвердили факт ознайомлення та виконання встановлених правил та процедур, що регулюють освітній процес.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Процедура здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюється Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти БАТІ (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r07.pdf) та Положенням про освітні програми БАТІ (https://www.bati.nubip.edu.ua/Doc/Regulations/Education/bati_edu_r14.pdf). Веб-сайт закладу освіти містить сторінку "Обговорення освітньо-професійної програми «Менеджмент»" (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/discussion-073b.html>), доступ здійснюється з меню на сторінці випускової кафедри економіки і менеджменту. На сторінці оприлюднені проекти ОПП минулих років, терміни прийняття зауважень та пропозицій, зведені результати обговорення редакцій освітньої програми та протоколи засідань робочої групи та випускової кафедри, а також результати анкетування здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів. Дотримання зазначеної процедури обговорення підтверджено під час зустрічей зі здобувачами та стейкхолдерами.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація щодо редакцій освітніх програм, які реалізуються в БАТІ, за 2018-2022 роки, розташована на сторінці «Освітня діяльність», в розділі «Освітні програми» (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/diialnist/navchannia.html>). Посилання на короткий опис, рецензії, відгуки, опитування та обговорення ОПП, а також робочі програми та силабуси навчальних дисциплін на сторінці випускової кафедри економіки і менеджменту (<https://www.bati.nubip.edu.ua/index.php/ua/kafeddryeconomic/kafedra-ekonomiky-pidpriemstva.html>). Оприлюднені дані є інформативними для всіх груп заінтересованих сторін, підтверджено під час огляду веб-сайту, а також зустрічей з науково-педагогічним персоналом, здобувачами, представниками студентського самоврядування та стейкхолдерів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Експертна група відзначає високий рівень інформаційного наповнення сайту закладу вищої освіти та нескладну структуру сайту, яка допомагає легко і швидко знайти необхідну інформацію.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Незначним недоліком у контексті Критерію 9 є наявність на сайті застарілих документів або декількох варіантів одного нормативного документа, дублюванням певних положень за змістом. Експертна група надає рекомендацію щодо своєчасної оптимізації інформації у нормативних документах та на сайті ЗВО протягом місяця з моменту Фінального рішення НА, зокрема оновленню застарілих нормативних актів, а також забезпеченню доступності всіх Положень, що мають активні посилання, шляхом додавання у перелік документів на відповідній сторінці сайту.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Інформація про освітню програму є чіткою та зрозумілою, знаходиться у вільному доступі на сайті БАТІ. ЗВО вчасно публікує всю потрібну інформацію на своєму офіційному сайті. ОПП відповідає вимогам Критерію 9, недоліки є несуттєвими та можуть бути усунені у найкоротший термін з викладеної інформації, факторів для підсумкової оцінки можна зробити висновок, що ОПП має достатню відповідність за Критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Страпчук Світлана Іванівна

Члени експертної групи

Запша Галина Миколаївна

Цапенко Олександр Андрійович